

L'edat d'or

El darrer lliurament de les obres completes d'Artur Bladé Desumvila –deu estar a punt de sortir el proper, els llibres setè i vuitè– continua combinant dos dels cicles en què els editors han ordenat el corpus de l'escriptor de Benissanet, en aquest cas es publiquen el llibre tercer de «Cicle de la terra natal», *L'edat d'or*, i el segon del «Cicle de l'exili», que reuneix *Viatge a l'esperança* i *De l'exili a Mèxic*. Pel lector de Bladé, els dos textos d'exili no ofereixen novetat, reproduïxen els de les edicions anteriors, aquell emotiu relat del primer retorn a Catalunya i els materials dispersos sobre l'exili mexicà. En canvi, *L'edat d'or*, evocació dels primers anys de vida, presenta unes novetats substancials, i en elles em centraré en aquest comentari. La part coneguda per la primera edició, els records d'infantesa, constitueix una peça esplèndida de prosa memorialística, que conté en alta proporció aquella delectació en la descripció d'esdeveniments i personatges poc coneguts i que ell eleva a categoria a través d'una escriptura precisa. Aquest volum de les obres completes hi afegeix dos textos importants: els dedicats als «Antecedents» familiars, que, entre altres coses, conté la perla del memorialisme de Bladé, que li devia costar molt de verbalitzar, el drama que per ell va suposar viure la infantesa i l'adolescència separat dels seus pares emigrats a l'Argentina. No els va tornar a veure mai més, i la circumstància pesava, sense aflorar, en les pàgines dels altres textos benissetans del narrador. El tracta amb una gran delicadesa, sense carregar culpes, amb bones paraules cap al pare i la mare –fins i tot amb compassió per la part de patiment que els degueren suposar les circumstàncies– i cap als avis, que el van criar. Tot i això, no s'està d'expressar el conflicte que se'n va derivar: «La manca dels pares pressuposa sempre, en el cor de l'infant, una frustració. Car l'infant té gairebé tanta necessitat d'amor com d'autoritat. El cert és que jo no vaig conèixer el fenomen conegut per emmarament ni aquell famós complex basat en una antiga tragèdia. Vull dir que el desig de dormir amb la meua mare i el d'occir el meu pare no van enterbolir ni un sol moment la meua plàcida, i un pèl trista, infantesa.»

La segona incorporació té molt més de gruix, arriba a doblar les pàgines del volum. Es tracta dels «Records d'adolescència», inèdits i que possiblement resulten d'un interès superior que els de «noies» que havien constituït el text de la primera edició de *L'edat d'or*. Les rememoracions benissetanes continuen en la sintonia de les evocacions infantils, amb la

---

introducció de l'entrada en l'edat de les decisions i de les vacil·lacions. Les societats i els cafès, les aficions, els primers versos i els primers amors ajuden a comprendre el Bladé adult que ho recorda, al mateix temps que completa el retrat de Benissanet escampat pels altres llibres, que converteix el poble en un model de poble rural català. La novetat bàsica ve constituïda per un primer intent, fracassat, de progressar a Barcelona. Si els oficis que hi va practicar no li van proporcionar gaires satisfaccions, en canvi, l'evocació de la vida que Barcelona li ofereix omple d'un nou color aquests records d'adolescència. Les referències als passejos per la ciutat, a les persones que hi coneix i a les sortides nocturnes, als locals on actuaven algunes artistes mítiques del *music-hall* català, referides amb la precisió pròpia de l'estil de Bladé, constitueixen un document sobre aquests ambients i personatges i s'empassen amb un gust que en demana més. Se'ns fa massa curt, aquest lliurament memorialístic de Bladé amb què ja no comptàvem, el final del qual justifica el títol que havia de tenir el llibre sencer, *El temps de les cireres*.

MAGÍ SUNYER

Publicat al diari *El Punt* el 18 de gener de 2010

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/-/-/125022.html>